PETASITES HYBRIDUS (L.) G., M. et SCH.

(ontv. 3 Nov. 1956)

Petasites hybridus (L.) G., M. et Sch. bloeit tijdens de winterslaap van vele floristen en wordt daardoor veelal minder aandachtig bestudeerd dan andere indigenen van vergelijkbare algemeenheid van voorkomen. Het is daarom wellicht gewenst er aan te herinneren dat zij in twee uiterlijk nog al verschillende vormen voorkomt.

Vrouwelijke planten hebben talrijke hoofdjes in een vooral in de vruchttijd lang uitgerekte bloeiwijze. De hoofdjes bevatten elk vele vrouwelijke bloemen, zonder meeldraden, met goed ontwikkeld vruchtbeginsel, een zeer lange stijl en twee draadvormige stempels. De bloemkroon bestaat uit een buis met niet of slecht ontwikkelde kroonslippen. Bovendien bevinden zich in het midden van het hoofdje één of meer steriele, schijnbaar tweeslachtige, bloemen met vijf kroonslippen, vijf meeldraden en één knotsvormige stempel.

Mannelijke planten hebben een meer gedrongen en meestal armere bloeiwijze. Hun hoofdjes bevatten aan de randen ten hoogste enige vrouwelijke bloemen, gelijk boven beschreven, doch talrijke mannelijke bloemen, die er uit zien als vergrotingen van de steriele middelste bloemen van een vrouwelijke plant. Hun meeldraden zijn goed ontwikkeld; hun vruchtbeginsel is, de krachtige stijl en stempel ten spijt, steriel.

Daar de bloeiwijzen der mannelijke planten snel verleppen en verdrogen en de vruchtdragende stengels der vrouwelijke planten sterk kunnen uitgroeien en daarbij fris blijven, neemt de laat uit zijn winterslaap ontwakende florist gemakkelijker vrouwelijke dan mannelijke planten waar. De in sommige flora's vermelde zeldzaamheid der mannelijke wordt dan ook o.i. overschat.

Toen wij ons van bovenstaande verschillen nog eens aan levend materiaal wilden overtuigen werden wij getroffen door een zover wij weten in de literatuur onvermeld gebleven verschil tussen vrouwelijke en mannelijke planten. Terwijl de algemene bloembodem der vrouwelijke planten, volgens de eis der gangbare beschrijvingen, kaal is, geldt dit zeker niet voor die der mannelijke: bij alle der door ons onderzochte exemplaren was hij duidelijk behaard. Dit is opmerkelijk, daar aan de beharingsgraad van de gemeenschappelijke bloembodem van Composieten een zekere systematische betekenis wordt gehecht en duidelijke verschillen in dit opzicht binnen één soort dus de bekoring van het onverwachte hebben.

Daar het Petasites-seizoen voor de deur staat, meenden wij de floristen te

---

moeten aansporen in eigen omgeving eens op dit verschijnsel te letten teneinde er, voorzover nog nodig, het eventuele plaatselijke karakter aan te ontnemen.

S. E. de Jongh.